

Nepokornim letalcem grozi preki sod

Vojaške oblasti vrše preiskavo proti dvanajstim nepokornim letalskim častnikom-rezervistom.

SCOTT AIR FORCE BASE, Ill. — Poveljstvo tukajšnjega letalskega vežbalšča preiskuje zadevo dvanajstih rezervnih častnikov - letalcev, ki so se uprili nadaljnjim poletom, ter pripravlja proti štirim izmed njih obtožnice, ki jih utegnejo privedi pred vojno sodišče.

Od teh dvanajstih letalcev, ki so se uprili nadaljnjim poletom, jih je šest z Randolph letališča v San Antonio, Tex., šest pa z Mathre letališča v Kaliforniji.

Častniki na Randolph letališču pravijo, da je ta akcija potrebna, da se prepreči letalcem upiranje, ker bi to vrglo iz tečajev celotni program letalskega vežbanja.

Izza leta 1951 je že približno 225 letalcev zaprosilo, naj se jih razreši dolžnosti dejanskega izvajanja poletov.

Posebna straža naj bi pazila na fantastične predmete v zraku

Fantastični predmeti v zraku so že davno prišli iz območja praznih marnj.

MINNEAPOLIS, Minn. — Neki strokovnjak za zrakoplovstvo je pozval vlado, naj se nikar več ne zanaša na poročila "slučajnih opazovalcev", ki so opazili na nebu nad državama Minnesoto in Wisconsin čudne leteče predmete, temveč naj ustanovi svojo lastno zračno stražo.

Charles B. Moore, inženir letalstva in strokovnjak v zrakoplovbi, je opazil "zračne predmete, ki so leteli z bliskovito naglico". Enake predmete je opazil C. C. Kaliszewsky, supervizor v General Mills tovarnah, kjer izdelujejo zrakoplove (balone). Opazil jih je 10. in 11. oktobra lanskega leta nad Minneapolisom v Minnesoti in St. Croixom, Wis.

"Ne morem povedati, kaj naj bi bili ti fantastični predmeti, ki lete po zraku z veliko naglico", je rekel Kaliszewsky. "Vsi ti predmeti so obdani s svojevrstnim žarom". On poziva vlado, naj vzdržuje v zraku noč in dan stražo, opremljeno z radarjem, teleskopi, posebnimi kamerami in drugimi instrumenti.

SAIGON, Indokina. — Vojaško sodišče je tukaj obsodilo na smrt nekega terorista, ki je vrigel bombo v neko gostilno.

Vremenski

prerok

pravi:

Danes jasno in bolj toplo; ponoči jasno in hladno. V dogledni bodočnosti ne bo več dežja.

Važni dnevi svetovne zgodovine

Dne 16. aprila 1889 je bil rojen slavn igralec Charles Chaplin.

DRZEN BEG IZ JUGOSLAVIJE

BEOGRAD. — Dne 14. aprila sta bila poleg osmih drugih obsojena tukaj neki pesnik in neka plavalaska, ki sta hotela pobegniti iz dežele, skrita pod vagonom Orient Express vlaka.

Obtoženci, ki so se dali zapreti v kovinske šrambe za baterije, katere se nahajajo pod vagoni vlaka, so hoteli na ta način prevoziti 1200 milj dolgo pot do Pariza, pa so bili odkriti po obmejni straži blizu Trsta. Bili so obsojeni v zapor od šestih mesecev do dveh let. Štirje so bili oproščeni. Oblasti niso dognale, koliko drugih ljudi je na ta način že uspešno pobegnilo iz dežele, preden je bil ta način bega odkrit.

(Če ljudje tvegajo 1,200 milj. dolgo pot iz dežele v zabojih poleg nevarnih električnih baterij, potem moremo reči samo to: Res mora biti nekaj radikalno gnilega v deželi Danski! ...).

Oče umoril svoje štiri otroke in sebe

TORONTO. — Neki begunec iz Jugoslavije, rodom Russ, je napeljal po ceveh plin v svojo spalnico, trdno zaprl vsa okna in vrata ter odvil plin, ki je zadušil njega in njegove štiri otroke.

Mrtvi so: Sergij Aksijuk, star 23 let, ki je zbežal iz Sovjetije leta 1918, nakar je živel v Jugoslaviji, odkoder se je izselil v Kanado; in njegovi trije sinovi, stari 3, 8 in 15 let ter sedem let stara hčerka. Semkaj so prišli pred dvema mesecema. Kje je ostala žena in kaj je z njo, če je še živa, poročilo ne pove.

Komunisti izgubili v enem letu 530,000 mož

SEOUL, Koreja. — General James Van Fleet, poveljnik osme armade, je včeraj izjavil, da so znašale izgube komunistov v preteklem letu 530,696 mož, dočim so znašale izgube Združenih narodov 66,000 mož.

Pripomnil je, da odkar je on prevzel pred letom dni poveljstvo nad osmo armado, so čete Zdr. narodov uničile osem kitajskih armad in tri severnokorejske vojne zbroje.

Kljub ogromnim izgubam, ki so jih utrpeli, pa so kitajski in severnokorejski komunisti še vedno sposobni pričeti ofenzivo, v kateri bi vzdržali kvečjemu dva tedna.

Tragikomedije v komunističnih deželah za železno zaveso

ČEŠKI DELAVCI v rudniku "Rudolf Slansky" so soglasno sprejeli resolucijo, s katero naprošajo praško vlado, naj nemudoma prekrsti njihov rudnik, ki "ne sme biti še nadalje omadeževan z imenom izdajalca Rudolfa Slanskega." — Tako pravi uradno poročilo češke komunistične vlade.

To pa je malenkostna težava v primeri z velikimi in perečimi bolečinami, ki so se pojavile s strmoglavljenjem še do pred kratkim vsemogočnega generalnega sekretarja češke komunistične partije in ki resno belijo glavo Gottwaldu in njegovim oprčnikom. Celi vrsti ulic, trgov, partijskih domov, krožkov

Zahleva po preiskavi justič. departmента

Zakaj je bil Morris najet kot preiskovalec, po dveh mesecih pa že odstavljen?

WASHINGTON. — Republikanski člani odbora poslanske zbornice, ki preiskuje zadeve justičnega departmента, zahtevajo, da mora ta skupina pobrsati do dna kratkotrajne anti-korupcijske kampanje. Pravijo, da je ljudstvo upravičeno vedeti, ali je bil Newbold Morris najet samo za to, da "pobeli" administracijo, nato pa je bil odlovljen, čim so ugotovili, da namerava izvesti resnično čiščenje in prodrati stvarjem do dna.

Ta odbor mora vprašati bivšega justičnega tajnika McGratha, zakaj je priporočil predsedniku Trumanu Morrisa kot posredovalca, nato ga je pa že po dveh mesecih odlovlil.

C. E. I. unija je odobrila zvišanje mezd svojim članom

Uslužbenci Cleveland Electric Illuminating Co., dobe 12 in pol centa zvišano mezdo na uro.

CLEVELAND. — Člani lokalne št. 270 od Utility Workers (CIO) unije uposleni pri clevelandski diviziji Cleveland Electric Illuminating Co., so v ponedeljek zvečer na svoji seji ratificirali ali odobrili 12 in polcentno zvišanje mezde, ki je bilo doseženo pretekli teden med zastopniki unije in omenjene elektrarne.

Dve drugi skupini delavcev pri isti elektrarni v Avon Lake in Ashtabuli, sta se imeli sestati včeraj popoldne, da se posvetujeta o predlaganem zvišanju mezde za 2,800 delavcev.

Velikodušnost

LA MESA, Cal. — Velikodušnost dobrih ljudi še ni izumrla, kar naj dokazuje sledeči primer:

Albert Smelok, delavec pri javnih napravah, je uzrl na cesti 20-dolarski bankovec, ustavil je svoj avtomobil ter ga pobral. — Nato je opazil še nadaljne bankovce, v skupni vsoti nad 1,000 dolarjev, ki jih je gotovo veter raznesel. Našel je tudi bančno knjižico z imenom vlagatelja. Izkazalo se je, da je lastnik bančne knjižice res izgubil denar, katerega je prejel zdaj nazaj, poštenemu najditelju pa dal en dolar nagrade.

Pogozdovanje v državi Ohio; milijon drevesc na dan

COLUMBUS. — Država Ohio posadi zdaj skoraj po milijon drevesc na dan.

V Columbusu pričakujejo, da bo koncem meseca posajenih 14 milijonov novih drevesc. To je kvota, ki jo je postavil governor Lausche. Program sajenja oziroma pogozdovanja se je pričel 10. aprila.

Razkošje naših čel v Nemčiji se mora nehati!

Ameriške okupacijske sile v Nemčiji imajo 17,200 nemških služabnikov.

WASHINGTON. — Senatorji so v petek sklenili, da naredi konec luksuznemu življenju ameriškega vojaškemu osebju v inozemstvu, kateremu so na razpolago krasna stanovanja, prosta služinčad, posebni vlaki in še razne druge ugodnosti.

"Ako Pentagon ne okrne tega luksusa ameriških okupacijskih sil v Nemčiji, bomo mi to storili," je rekel senator O'Mahoney, demokrat iz Wyominga.

"Vse stroške tega luksusa plačujejo ameriški davkoplačevalci bodisi neposredno ali posredno", je pripomnil republikanski senator Young iz Minnesote. Young je dalje rekel, da ga je Pentagon obvestil, da imajo amer.asedbene sile v službi 17,200 nemških služabnikov, ki prejemaajo po \$37,50 na mesec plače, kar znese šeststo dolarjev na mesec ali šest milijonov na leto.

Rdeča Kitajska pridno trguje s kapitalisti

WASHINGTON. — Rdeča Kitajska je podpisala na moskovski trgovinski konferenci pogodbe, s katerimi se obvezuje kupiti od kapitalističnih držav za 80 milijonov dolarjev raznega blaga. Glavna naročila je dala Veliki Britaniji, Franciji, Švici, Nizozemski, Belgiji in Ceylonu. Britanija, Francija, Nizozemska in Belgija imajo v Koreji svoje čete, ki se bore proti kitajskim "prostovoljcem."

Bombnik treščil na zemljo

SPOKANE, Wash. — Tukaj je treščil na zemljo ogromen bombnik, ki je imel štiri jet motorje ter osem motorjev za pogon propelerjev. Bombnik je bil uničen. O posadki ni nikakih poročil.

VELIKA POVODENJ SE ŠE VEDNO NI UNESLA

Množično izseljevanje ljudi iz ogroženih mest. — To je največja povodenj, ki jo pomni beli človek v tej deželi, je rekel vojaški poveljnik. — Prizadetih je osem držav.

OMAHA, Neb. — Tri četrtine prebivalstva mesta Council Bluffs, Ia., ki šteje 45,000 prebivalcev, je bilo izseljenega zaradi vedno večje nevarnosti, ki jo povzroča povodenj reke Missouri. Reka poplavlja mesta in pokrajine vse od South Dakote pa skozi države Nebraska, Iowa, Kansas in Missouri.

V dveh drugih bogatih in rodovitnih dolinah severnega zapada pa povzročata nesrečo dve drugi reki — Mississippi in Red River.

Iz St. Paula, Minn., je zbežalo okoli 5,000 prebivalcev. Zdaj grozi neposredna nevarnost mestu Winona, ako se kaka zatvornica, ki zajezuje vodo, vda in poruši pod silo povodnji.

Reka Red River je zelo prizadela mesti Fargo in Morhead, kjer je zalila kakih 50 blokov. Governor države North Dakote je poslal vojaštvo v prizadete kraje. Rdeči križ je pozval na pomoč prostovoljce, ki so delali vso noč ter obdali ogroženo bolnišnico za veterane z vrečami peska. V državah Nebraska, obeh Dakotah, Iowa, Minnesoti, Wisconsin, Kansas in Mis-

souri je brez doma 18,939 rodbin, kar pomeni nad 75,000 oseb.

Vojaški inženirji poročajo, da je poplavljenega eno četrtino ozemlja, ki je izmed najrodovitejših in najbogatejših v Ameriki. "To je največja povodenj, ki so jo še kdaj videle oči belega človeka v tej deželi", je rekel gen. Lewis A. Pick, poveljnik vojaških inženirjev in sapperjev.

Dasi je del industrijskega okraja v mestu Omaha ogrožen, vendar upajo, da je trgovski del mesta varen.

Rekordna povodenj je dosegla včeraj Sioux City, drugo največje mesto v Iowi, ki ima 84 tisoč prebivalcev. Včeraj popoldne je mestni župan odredil zatvoritev vseh javnih prostorov v Sioux City, razen lekarn in restavracij.

Trije governerji, — governor Minnesote, South Dakote in Iowe, so apelirali na predsednika Trumana za pomoč. Predsednik je nemudoma odredil, da se da omenjenim državam vsaki po \$250,000 iz sklada za pomoč obta, Wisconsin, Kansas in Miss-

V Beogradu je protestiralo proti Italiji okrog 300,000 ljudi, ki se nočejo odpovedati Trstu

Ljudstvo je demonstriralo na poziv vlade. — Rajši izgubimo življenje kakor Trst! — so klicali demonstranti.

BEOGRAD. — Dne 14. aprila je na poziv vlade demonstriralo v Beogradu kakih 300,000 ljudi, in sicer v protest, da bi bil Trst prisojen Italiji. Po demonstraciji, ki je bila največja izza končanja druge svetovne vojne, se je mnogo demonstrantov zbralo pred poslopjem italijanske ambasade, kjer so vpili, da hočejo rajši vojno, kot da bi se odpovedali Trstu. "Rajši izgubimo svoje življenje kakor Trst!" so kličali demonstranti.

V končnem apelu na narodni ponos je premier Tito poklical v mesto iz zunanjih krajev ljudstvo — tovarniške in poljske delavce, šolarje, trgovske pomočnike in vojake.

Glavni srd ljudstva je bil naperjen proti konferenci v Londonu, kjer zastopniki Amerike in Velike Britanije razpravljajo z zastopniki Italije o tržaškem

vprašanju. Kakor znano, upravljaajo zono A v Svobodnem tržaškem ozemlju Anglo-Amerikanci, zono B pa Jugoslovani, ker se Zdr. narodi ne morejo zediniti za osebnost governerja, kakor je določeno v mirovni pogodbi za Italijo.

Zapadne države so na rekord, da podpirajo italijansko zahtevo, da se Trst dodeli Italiji.

DAJ BRAT, DAJ SESTRA, SPOMNI SE BEGUNCEV S KAKIM DOLARJEM

NAJNOVEJŠE VESTI

WASHINGTON. — Predsednik Truman bo odpotoval danes z letalom na srednji zapad, kjer si bo iz zraka ogledal poplavljen pokrajine.

CLEVELAND. — Unija, kateri pripadajo vozniki mestnih avtobusov in motornari na populni železnici, bo vprašala danes Cleveland Transit sistem za 28 centov zvišanja mezde na uro svojim 2,600 članom.

NEWARK, N. J. — General Eisenhower je zmagal včeraj v primarnih volitvah v državi New Jersey, kjer je dobil 172,718, senator Taft pa 118,174 glasov.

LONDON. — Velika Britanija se je odločila da bo podpisala s svojima bivšima sovražnicama Nemčijo in Italijo pogodbo za vzajemno obrambo, ki bo veljavna 17 let.

WASHINGTON. — Trgovinski tajnik Sawyer, ki ima zdaj kontrolo nad jeklarsko industrijo, je izjavil, da bo začel njegov departmet proučevati možnost, da dovoli jeklarjem večjo mezdo.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Svojevrsna parada—

V ponedeljek je mesto otvorilo svojo kampanjo za prometno varnost s svojevrsno parado na Euclid Ave. V paradi so vlekli avtomobile, ki so bili razbiti v kolizijah na cestah. Za temi avtomobili se je pomikala ambulanca, v kateri je ležala vsa obvezana lutka, ki se je poslužuje policija v svojem pouku za varnost v pouličnem prometu. Ta lutka je seveda predstavljala ranjenca. V paradi so bili tudi policijski avtomobili z radarskimi napravami, ki morejo ugotavljati brzino mimo drvečih avtomobilov. Vsi oni, ki bodo poslej kršili predpise o naglici vožnje, bodo strogo kaznovani.

Se ena velikonočna parada—

Organizacija Parade of Progress Community je v ponedeljek pozvala ljudstvo v Clevelandu, naj priredi v nedeljo popoldne, dne 27. aprila, še eno velikonočno parado, ker je prvo pokvaril dež. S to parado naj bi se hkrati proslavilo odpravo poulične železnice z Euclid Ave. katero bodo nadomestili Diesel avtobusi. "Pustimo ženskemu svetu veselje, da se pokaže v svojih novih oblekah, pripravljaj jih za velikonočno parado", je rečeno v pozivu.

Seja—

Društvo sv. Cirila in Metoda št. 18 SDZ ima v petek 18. aprila sejo v navadnih prostorih ob 7:30 zvečer. Na sporedu je razgovor o plesni veselici, ki jo bo priredilo društvo dne 17. maja.

Vstopnice za koncert GM—

Za nedeljski koncert Glasbene matice se dobe vstopnice v Orazmvi trgovini v SND na St. Clair Ave. Kupite jih takoj, ker se vam sicer lahko zgodi, da jih kasneje ne boste dobili.

Nesreča—

Zadnji petek je avtomobil tako nesrečno podrl Louisa Muhica, 16002 Holmes Ave., da je moral v bolnišnico. Nahaja se v City bolnišnici. Obiski niso dovoljeni.

Ne pozabite—

Jutri v četrtek ob 1. uri bo Miss Mary Marsich na televiziji WEWS, channel 5 pokazala, kako se delajo slovensko-ameriški krofi.

Tiskarski škrat—

Včeraj nam je tiskarski škrat precej nagajal. Tako nam je ime Mrs. Jennie Rutar, 1171 Norwood Rd., ki se je vrnila iz bolnišnice, skrajšal v Rut, Mrs. Mary Janezic, katere sin John se je na Veliko noč zaročil s Thereso Lausche, pa je preselil s 3636 E. 78 St., na E. 76 St.

Vaja Ilirije—

Pevovodja pevskega društva Ilirija naznanja pevcem, da bo v petek zvečer pevska vaja.

Doma iz bolnišnice—

Mrs. Mary Starman, 2015 Arbor Ave., je bila pripeljana domov iz Huron Rd. bolnice. Obiski dovoljeni.

Poizvedovalni količek

Marija Gelt v Argentini prosi svojega sina Janeza Nemca iz Beltincev, živečega sedaj v Kani, da se ji javi, ker gre za važno zadevo, ki se brez njegovega podpisa ne da urediti. — Marija Gelt, Vasco de Gama 2555, Martinez FCNGM — Argentina.

Na križiščih hodi navadnost preko ceste pa samo kadar je zelena luč.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Henderson 1-0623 Cleveland 3, Ohio

Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

General Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA

Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd 1879.

83 No. 75 Wed., April 16, 1952

Spor v jeklarski industriji

Spor med delavci in podjetniki v jeklarski industriji je vznemirjal duhove že več mesecev. Pretekli teden je dosegel višek. Ko pogajanja med predstavniki delavstva in predstavniki lastnikov niso rodila nobenega uspeha ter je izgledalo, da je stavka neizogibna, je posegla vmes vlada in zasigla jeklarsko industrijo. Javno mnenje v deželi je bilo deljeno. Nekateri so zagovarjali predsednika in trdili, da drugega izhoda ni bilo, drugi pa so planili po njem čes, da ujava v državi diktaturo.

V koliko je bil predsednik upravičen storiti ta korak ali ne v smislu pooblastil, ki jih ima, bo odločilo končno vrhovno sodišče, trenutno je važno to, da jeklarne zopet v polnem obsegu obratujejo.

Pogodba med jeklarsko delavsko unijo in lastniki je klaren je potekla koncem decembra lani. Delavci so grozili s stavko že ob nastopu tega leta. Na posredovanje predsednika Trumana so stavko ponovno odložili in pogajanja so se nadaljevala.

V drugi polovici marca je stavil urad za ustalitev plač (WSB) posredovalni predlog. Delavci naj bi dobili povišek in sicer 12.5c na uro vse od letošnjega januarja, 1. julija 2.5c prav toliko pa naslednjega 1. januarja. Skupaj bi torej povišek znesel s prihodnjim januarjem 17.5c na uro, poleg tega pa še razne druge ugodnosti, kar bi zneslo zopet skoraj 9c poviška pri plači na uro. Zanimivo je, da je bilo v tem priporočilu sprejeto tudi načelo o obveznem članstvu delavcev v uniji jeklarskih delavcev. Predstavniki delavstva so ta posredovalni predlog sprejeli, predstavniki lastnikov jeklaren pa so ga odklonili.

Truman je v svojem govoru prijel predstavnike jeklaren čes, da bi oni lahko sprejeli posredovalni predlog kot so ga delavci. Po njegovem mnenju dela jeklarska industrija tako velike dobičke, da bi to povišanje plač lahko prenesla, ne da bi povišala ceno jekla.

Naslednji dan je Trumanu odgovoril v imenu jeklarske industrije Clarence Randall, predsednik Inland Steel Co. Dejal je, da se kaj takega doslej še ni zgodilo v zgodovini Amerike. Posebno hudo se je jezil nad predsednikom Trumanom, ker je ta navajal velikanske dobičke jeklarske industrije, ni pa pri tem omenil, da gre skoro dve tretjini teh dobičkov v državno blagajno v obliki davkov. Po mnenju predstavnikov industrije ta ni v stanju sprejeti zvišanje delavskih plač v predlagani višini, ne da bi zvišala cene jekla. C. Randall je dejal, da industrija ne more plačati z istimi dolarji povišane plače delavstva in državne davke.

Prav pri tem delu debate ali če hočete prepira, je bilo precej nejasnosti. Predsednik Truman je trdil, da znaša dobiček jeklarske industrije letno blizu dve in pol milijardi (bilijonov) dolarjev. Predstavniki industrije pa so zatrjevali, da komaj dobro tretjino tega. Obe strani sta imeli prav. Truman je pri tem mislil na dobiček, pred odštetjem davkov, predstavnik industrije pa po odštetju. Industrija ima pri navajanju čistega dobička prav, saj vsote, ki jih izda za plačilo davkov končno ne more smatrati kot dobiček, te mora knjižiti kot izdatke. Z njimi ne more razpolagati.

Čemu pa je Truman potem navajal take številke, če v resnici ne drže? Truman je imel pri tem svoj razlog. **Vsota, ki bi jo izdale jeklarne za povišane plače delavstvu, se ne bi odštela od čistega dobička jeklaren (številke ki jo je navajal Randall) ampak od dobička pred odštetjem davkov (številke, ki jo je navedel Truman).** To se pravi z drugimi besedami. Jeklarne bi prispevale k povišanju delavskih plač dejansko le eno dobro tretjino iz svojega čistega dobička, dve tretjini pa bi plačale iz vsote, ki jo sicer pobere država kot davek. Jeklarne bi namreč pripisale to povišanje plač k izdatkom, kar je samo po sebi umevno, in bi plačale davke od 2,149 milijonov čistega dobička mesto od 2,500 milijonov, če se hočemo poslužiti števil, ki jih je navajal Truman in ki jih predstavniki jeklaren v bistvu ne osporavajo. Okroglo 351 milijonov dolarjev več bi prišlo namreč letno na račun plač 650,000 jeklarskih delavcev, če bi se jim plače zvišale za 26c na uro. Pri tem smo računali samo 40 urni delovni teden. Produktivski stroški pri eni toni bi se torej povečali za nekaj več kot \$3. Industrija pa hoče dvigniti ceno za \$12.

Če računamo na tej osnovi, **ki je edino pravilna**, bi jeklarska industrija plačala dejansko od svojega sedanjega čistega dobička na račun povišanih plač delavstva nekako 126 milijonov dolarjev, ostalih 225 milijonov pa iz vsote, ki jo zdaj pobere država za davke.

Država bi sicer del tega, kar bi izgubila pri davku od dobička jeklarske industrije, dobila od dohodninskega davka, ki ga plačujejo delavci, verjetno pa bi bila dejanska izguba državnega dohodninskega urada večja od vsote, ki bi jo utrpeli jeklarske družbe pri svojem čistem dobičku.

V resnici sta torej predsednik Truman in Randall povedala vsak le en del resnice, ne pa vse in to je marsikoga, ki se v vprašanje ni poglobil, speljalo na napačno pot.

BESEDA IZ NARODA

Koncert Glasbene Malice

Cleveland, O. — V nedeljo 20. aprila ob 4. uri popoldne priredi Glasbena Matica svoj spomladanski koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

Ugoden program na tem koncertu, kateri sam zase govori, bo sledeči:

Za otvoritveno točko bo mešani zbor zapel Foersterjevo "Ave Marijo" iz opere "Gorenjski slavček." To pot je na programu največ slovenskih narodnih, harmoniziranih in umetnih pesmi. "Ljuba si pomlad zelena" in "Mornar" v priredbi Ivan Zorman. Dolinarjeva "Rodna vasica," "Luna sije" od Flajšmana, krasna pesem "Pri zibel" od Mašek-a, katero je za mešan zbor priredil naš pevovodja, "Te, te, te dobro poznam" in pesem "Od oglarja." Vse to bo zapel mešani zbor. "V dolinci prijetni je ljubi moj dom" bo zapela v solospetu Carolyn Budan in tudi Strausova "Pomladni zvoki." Mary Joe Zorman in Alice Somrak pa bosta podali ljubki duet iz opere "Figarova svatba."

Iz svetovne glasbene literature bo Glasbena Matica podala sledeča dela v slovenskem prevodu: Zbor sužnjev iz opere "Nabucco" od Verdija, Missorgskega Polonezo iz opere "Boris Godunov," Rubinsteinovo "Rajsko pesem," pri kateri bo pela alt solo Emily Mahne in vedno lepi finale iz Strausovega "Netopirja."

Moški zbor bo zapel "Kraljica sveta angeljska" iz Verdijeve opere "Moč usode." Solo pri tem zboru bodo izvajala Anne Safred in Wencil Frank.

Program bo zaključila veličastna Haendlova "Aleluja" v originalnem — to je — angleškem jeziku.

Koncert vodi Anton Schubel, pri klavirju Reginal Resnik.

Ta bogat in lep program bo zadostil lahko vsaki želji: klasični, semiklasični in narodni.

Ne zamudite te prilike in posetite ta odlični koncert.

Rezervirane sedeže po \$1.00 in \$1.50 dobite pri pevcih Glasbene Matice, pri Antonu Schubelu v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. in v Orazmovi trgovini istotam.

E. Safred.

Mary Marsich na TV

Cleveland, O. — Naj bodo krofi ameriški ali slovenski, eno je gotovo, da so prvovrstni, če jih je naredila gđ. Mary Marsich, predsednica tukajšnjega Ameriško-slovenskega kluba.

V četrtek 17. aprila ob 1. uri popoldne jih bo napravila kot gost na Ethel Jackson's "Women's Window" sporedu na WEWS, channel 5.

Mary Marsich bo nastopila tokrat v manj kot enem letu že tretjič na povabilo Miss Jackson, zvezdnice gospodinjskih predstav East Ohio Gas Company kot gost v "Women Window." Pri svojem prvem nastopu v lanskem septembru je pokazala, kako se peče slovenska potica, na drugem v letošnjem februarju je napravila "šarkel," znano slovensko pečivo.

V četrtek bo M. Marsich pokazala gledalcem TV, kako se delajo krofi. Tokrat bo pripravila krofe na ameriško-slovenski način. "Stvarno," pravi M. Marsich, "ni velike razlike med ameriški in običajni slovenski krofi, kar zadeva okus, verjetno pa bodo slovenski bolj širši za one, ki imajo večji tek. Ti namreč nimajo v sredi luknje in zato več zalezejo."

M. Marsich, ena v Clevelandu najbolj znanih strokovnjakov v narodnih kuhinjah, ima največ zaslug za uspeh posebne kuharske knjige, ki jo je izdal Ameriško-slovenski klub. Od njenega

natisa v l. 1946 pa do danes je bilo razpečanih 21,000 teh knjig. Prodaja knjige, ki nosi naslov "Our Favorite Recipes" je prinesla korist večim vrednim osebam in ustanovam, med drugim tudi St. Ann's in Charity bolnišnici.

Dr. Najsv. Imena pri Mariji Vnebovzeti

Cleveland, O. — Članom društva pri fari Marije Vnebovzete

Carina za pake v Jugoslaviji

S 1. aprilom je stopila v veljavo carina za darilne pakete v Jugoslaviji, ki so bili do tedaj carine prosti. Vendar pa ostanejo še tudi naprej carine prosti paketi z osnovnimi živili, rabljenimi gospodinjskimi in oblačilnimi predmeti. Prav bo, da vam doslovno navedemo, kako je bilo o tem objavljeno v listih (Slovenski Poročevalec) in prav bo tudi, če to pazljivo preberete.

I. — "Neregistrirani uvozniki, med katere štejemo tudi prejemnike darilnih paketov iz inozemstva, lahko carine prosto uvažajo v neomejenih količinah naslednje predmete:

1. osnovna živila in sicer žito vseh vrst, moko, sladkor, jedilne maščobe, meso in mesne izdelke, ribe in ribje konzerve, predelano zelenjavo, jajca v prahu in konzervirano mleko;

2. rabljene gospodinjske in oblačilne predmete in sicer vse rabljene predmete gospodinjskega, rabljeno obleko, perilo, rute, šale, pokrivala za glavo ter rabljeno obutev vseh vrst;

II. — Nadalje se carina ne plača na blago, ki ga uvažajo ustanove in družbene organizacije za uresničanje svojih nalog (potem navaja vse sedaj obstoječe organizacije, ki jih kontrolira komunistična partija). V omejenih količinah so carine prosti v tarifi našti predmeti, ki prihajajo v darilnih pošiljkah ali pa jih naši domači potniki ob vrnitvi iz inozemstva nosijo s seboj v svoji prtljagi.

Vse ostalo blago, ki ga dobivajo neregistrirani uvozniki, bo disir kot darilne pošiljke ali ga vnašajo kot domači potniki oz. ga uvažajo na kaki drugi osnovi, je podvrženo plačilu carine po postavkah začasne carinske tarife, ki določa carino v procentih vrednosti. Kot vrednost pa se vzame cena na našem domačem trgu.

III. — Darilne pošiljke iz tujine: Razen osnovnih živil ter rabljenih gospodinjskih in oblačilnih predmetov, katerih uvoz je dovoljen brez carine v neomejenih količinah, lahko dobi vsako gospodinjstvo za potrebe svojih članov carine prosto naslednje novo blago v mesečni količini do 5 kg in v vrednosti do 10,000 din (po cenah na notranjem trgu): 2 kg rozin, 5 kg smokev, 5 kg limon, ali oranž, 5 kg dateljev, 10 palčic vanilije, 5 orščok, ¼ kg cimeta, ¼ kg popra, ¼ kg čaja, 3 kg kave, 2 kg čokolade, 2 kg kakao, 5 kg riža, 20 g tobaka, 20 cigaret, 10 cigar, 1 liter pijač, 1 kg toaletnega mila, 5 kg mila za pranje, 10 svinčnikov, ¼ kg tušja, 5 kosov zobne paste, 3 pare svinlenih ali nylon nogavic, 6 parov drugih nogavic, 1 šal, 1 namreč nimajo v sredi luknje in zato več zalezejo."

IV. — Vse drugo blago je podvrženo carini, (kar ni našeto pod I). Carine so v carinski tarifi — po vrednosti robe. Prvič nam je nepoznana sedaj veljavna tarifa za carine. Drugič pa tudi ne vemo, kakšne cene veljajo za razno blago v Jugoslaviji. Carina je namreč določena v procentih od vrednosti.

naznanjam, da bo v nedeljo 20. aprila ob 2. uri popoldne molitvena ura, nato pa seja. Na tej seji bo na dnevnem redu več važnih stvari, zato bi bilo prav, da se je člani v velikem številu udeležijo. V nedeljo 27. aprila bo imela pa Zveza Društev Najsv. imena skupno sejo v naši fari. Tudi na to sejo je članstvo prisrčno vabljeno. Priidejo naj tudi oni od drugih slovenskih far. Na seji boste slišali več tehničnih navodil za delo naše organizacije.

Joseph Hochevar, tajnik.

— V Braziliji pridobe dnevno okoli 5,000 sodov petroleja.

TRŽAŠKE VESTI

DEMONSTRACIJE ZA TRST V JUGOSLAVIJI. — Zadnjega marca so bile po vsej Jugoslaviji velike demonstracije za Trst. V Beogradu je demonstriralo dvesto tisoč ljudi, v Zagrebu stope deset tisoč, v Sarajevu sedemdeset tisoč, v Ljubljani šestdeset tisoč, na Reki petdeset tisoč. Demonstracije so bile po vseh večjih mestih države pod gesli: Brez Jugoslavije se vprašanje STOTJA ne more rešiti! — Ne bojim se Moskve, pa se tudi Rima ne bomo! — Tujega nečemo, svojega ne damo! Dolge kolone demonstrantov, sestavljene iz delavcev, nameščencev ljubljanskih tovarn, podjetij in ustanov raznih organizacij so se zlivale po ljubljanskih ulicah. Na čelu teh kolon pa so korakali z zastavami in transparenti študentje ljubljanske univerze. Zvečer so se po ljubljanskih ulicah, razvile še večje in številnejše protestne demonstracije. Tudi v Istri je preko 30 tisoč Istranov protestiralo na trgih in ulicah. Koper, Izola, Piran in Buje so spregovorili: Nikoli več Italija v Istri in Trstu.

KAKO SE ŽIVI V CONI B. — Po novi preureditvi zasuži delavec 12 tisoč din mesečno. Družinski očetje dobijo še po tri tisoč din mesečne doklade za otroke, ki ni še izpolnil 14 l. Za otroke, vajence ali dijake, dobijo starši isto doklado do njihovega 20 leta. Z ozirom na sedanjost plačo in mesečne doklade, kakor tudi na znižanje cen živil, se je ekonomsko stanje tamkaj znatno zboljšalo. Olje je po 240 din liter, sladkor 150, kruh 40, bela moka 35. V nasprotju s cenami živil pa so cene za obutev in obleko zelo visoke. Čevlji stanejo od 3 do 7 tisoč din, dobro blago za obleko pa od 7 do 10 tisoč din za meter. Pri pomniti moramo, da v Jugoslaviji ne vlada isto sorazmerje s cenami in plačami. Po vsem tem bi se dalo sklepati, da je življenje v coni B postalo znosno. Te-

paketi iz tujine za določene manjše množine gotovih vrst blaga (55 vrst) ki so ga po izkušnjah že dosedaj darovalci največ pošiljali. In objava našteva vse one vrste blaga, za katere velja oprostitev carine v določenih malih količinah. Je pa postavljene dvojna meja; do največ 5 kg v eni pošiljki in do največ 10,000 din vrednosti v eni pošiljki. To pomeni če n. pr. pošljete riža 5 kg, ne morete poslati v isti nobene druge stvari izmed naštetih. Pač pa lahko pošljete v taki pošiljki ono hrano, ki je prosta carine ali rabljeno obleko, perilo ali obutev, kot je našeto v I. točki.

Carinarna ima voditi evidenco o prejemnikih, ker sme iz teh predmetov prejeti oseba ali gospodinjstvo le največ 5 kg mesečno. Obvestilo navaja 55 predmetov, za katere velja carinska prostost v omejenem obsegu po vrednosti ali številu ali teži. Teh predmetov sme torej biti v eni pošiljki največ 5kg in ne preko 10,000 din vrednosti mesečno.

Je še cela vrsta nejasnosti, toda skušali bomo te nejasnosti spróti pojasnjevati. Lahko pa se obračate za pojasnila na: Liga KSA, 238 E. 19th St., New York 3, N. Y. Ta bo skušala s svojo zvezo v Trstu vse nejasnosti razčistiti in bo potem lahko pojasnjevala interesentom.

mu pa ni tako, kajti tamkaj vlada velika brezposelnost. Kljub temu da je zaposlenih veliko delavcev v Coni A. Res, da ponujajo delavcem delo v Jugoslaviji, zlasti na Reki, a delavci tega nočejo sprejeti ker bi zgubili bivanjem v Jugoslaviji tržaško državljanstvo.

RDEČA LOGIKA V DOLINI. — V Dolini so nameravali prirediti velik slovenski večer. Glavna točka večera bi bila pevski nastop komornega zbora škrjanček iz Trsta. Ker je dolinska župna dvorana premajhna, zato je prosil župnik za prostor v Jerzegovu dvorani, ki jo imajo trenutno v najemu babičevci. Dovoljenje so dobili, toda par dni pred nastopom je predsednik dolinskih babičevcev odpovedal dvorano z motivacijo: "Ker baziški župnik ne da svoje dvorane za naše prireditve, zato mi v Dolini ne damo dvorane za slovenski večer. "In tako toliko pričakovanega slovenskega večera v Dolini ni bilo. To je najnovejši primer rdeče pameti na Tršaškem. Kulturni incident je povzročil povsod veliko kritike. Babičevci so hoteli v namdestilu prirediti literarni večer v Dolini, užaljeni Dolinci se niso odzvali, tako je tudi ta večer odpadel. Vsi pametni se smejejo tej rdeči logiki. Lastnik dvorane na Krasu ne ugodu rdečim vsiljivcem in zato trpijo Slovenci v Bregu. Sicer smo pa mnenja, da ta rdeča lekcija zavredni Dolini veliko bolj koristi kakor škodi.

GORIŠKE VESTI

KMEČKO DELAVSKA ZVEZA. — Kakor pred časom v Števerjanu, tako se je Kmečko delavska zveza pred tednom dni ustanovila tudi v Sovodnjah in Doberdobu. Otvoritev sta se udeležila tudi zastopnika SDZ iz Gorice, dr. Sfiligoi in dr. Bregant. V Doberdob je bil povabljen tudi dr. Kacin, ki je navzročil podal kratke kulturni pregled v zvezi s šolskim vprašanjem. Kmečke delavske zveze na Goriškem imajo namen, da bi povežale vse narodno zavedne in krščansko misleče goriške kmete in delavce v skupno organizacijo za izboljšanje gospodarskih in socialnih potreb obeh stanov v obrambi narodnostnih pravic in v širjenju prosvete.

OBSDBA DUHOVNIKOV V TOLMINU. — Sredi meseca marca je bil pred okrognim sodiščem v Tolminu (Slovenija) kazenski proces proti petimi duhovnikom iz raznih krajev gornje Soške doline. In sicer proti gg. Hladu iz Loga pri Mangartu, Ivanu Kobalu iz Kobarida, Marcu iz Dreznice, Klinkonu iz Livka in Siveu iz Livka. Z njimi so na zatožni klopi sedeli tudi nekateri laiki, katerih imena nam niso znana, razen v primeru organista Hrasta. Vsi so bili obtoženi sovraženega razpoloženja do komunističnega režima in tozadevne ustne propagande ter vohunstva. Iz zapora so potegnili g. Kragla iz Livka, ki so ga bili nedavno tega obsodili na smrt, potem pa pod pritiskom javnega mnenja pomilostili na doigotrajno, menda celo dosmrtno ječo. Vsega izmučenega so ga sedaj uporabili kot obežilno pričo proti gori omenjenim. Tudi kaplan Kranjec iz Roč (gotovo pripravljen tudi on) je pričal proti obtožencem. Pravi, da so duhovnikom očitali stike z Slovensko dem. zvezo v Gorici in (Dolje na 3. strani)

Dr. Josip Gruden

Zgodovina slovenskega naroda

V prošnji je navedel vse tiste razloge, kakor prej, ko je šlo za ustanovitev sekovske škofije, češ, da sam ni kos vladanju mnogoštevilne črede in hoče breme dušnega pastirstva deliti z drugimi tovariši. Papež je poveril preiskavo zadeve posebnim komisijskim, ki je pritrdila novi ustanovi. Leta 1228. je izdal Eberhard v Solnogradu ustanovno listino, v kateri je določil pravice lavantinskega škofa in njegovo razmerje do solnograških metropolitov. Tu di temu škofu je bilo pridelo no le majhno okrožje. Na Kororškem so mu pripadale župnije: št. Andraž, Lavamuend in Spodnji Dravograd s podrejenimi kapelami; na Štajerskem: Remšnik, Veliki št. Florijan, Sv. Peter in sv. Martin v Sulmski dolini. Vsa škofija je obsegala torej le sedem župnij in nekaj kapel, in je obdržala tamajhen obseg do leta 1786., ko je cesar Jožef II. na novo uredil škofijska okrožja.

Tri nove škofije, ki so tekem dveh stoletij nastale na solnograškem ozemlju, so brez dvoma zelo vplivale na razvoj verskega življenja. Cerkvena uredba je dobila v njih močno oporo, duhovščina in ljudstvo skrbnejše nadzorstvo, duhovno pastirovanje in bogočastje svojo naravno središče. Vendar se metropolit v Solnogradu nikakor niso odrekli svoji škofovski oblasti čez Koroško in Štajersko, temveč so krške, sekovske, in lavantinske škofe imeli le za svoje namestnike v obmejnih krajih.

Poleg imenovanih škofov so pa pomagali upravljati cerkvene zadeve tudi arhidiaconi, po redu sicer navadni duhovniki, ki so pa od solnograškega nadškofa prejeli oblast, nadzirati duhovščino svojega okrožja (arhidiaconata), izpraševati tiste, ki so se pripravljali za višje redove, razsojevati malenkostne pravde in kaznovati z denarnimi globami male prestopke. Imeli so torej slične posle, kakor naši sedanji dekanji. Na Koroškem nahajamo take arhidiacone v Brežah, Velikovecu in Osojah; na Štajerskem: v Sekovi za Gorenji Štajer in v Strassgangu za pokrajine ob Dravi.

Posebno značilni so za solnograško škofijsko okrožje premnogi kolegiatni kapitliji, to so družbe svetnih duhovnikov, ki so skupno živeli in delovali. Na čelu take družbe je bil prošt. Solnograški nadškofje so z veliko vneto pospeševali ustanovitve kapitlijev. Na pr. Eberhard II. Nahajamo jih pri Gospej Sveti, v Brežah, kjer so omenjati dva kapitlija, sv. Jerneja in sv. Virgilija; v Velikovecu, v št. Andražu in v Sekovi.

Ozrmo se zdaj še proti jugu na starodavno akvilejsko cerkev, ki vsled svoje oddaljenosti od lastnikov svetne moči in oblasti ni dobivala tistih podpor, kakor nemške škofije.

Akvilejska škofija je vsled madjarskih napadov posebno hudo trpela. Vse zgodovinske listine iz tedanje dobe tožijo o strašnem razdejanju in bridki nesreči, ki je zadela mesta, samostane in cerkve po Goriškem in Furlaniji. Umevno je, da patriarhi v takih razmerah niso mogli skrbeti za svoje pokrajine onstran julijskega pogorja, ker so imeli doma skrb in dela dovolj. Šele v začetku 11. stoletja se je dvignila akvilejska cerkev iz mnogoletne razdejano sti k novemu življenju in delovanju.

Obnovitelj akvilejske slave je bil patriarh Popon (1019-1045). Rodil se je v Karantaniji iz plemenitega rodu grofov trebnjskih. Njegovi stariši so bili ustanovitelji znamenite osojske

opatiije. Predno je Popon dosel gel čast akvilejskega patriarha, je bil več let kancelar cesarja Henrika II. Združeval je v sebi lastnosti vojaka, državnika in škofa.

Bil je cerkveni knez, kakršnega so zahtevali tedanji bojevit časi. — L. 1023. je prišel na čelu mogočne armade na Kranjsko in prepodil Madjare iz dežele. Akvilejsko marko je popolnoma opustil oblasti karantanskega vojvoda Adalbera in si tudi s silo podvrnil bližnje mesto Gradež, ki je imelo svojega patriarha. Največje zasluge pa si je pridobil s tem, da je iznova pozidal mesto Akvilejo.

Za burne dobe ljudskega preseljevanja je bila Akvileja skoraj popolnoma zapuščena. Stare stavbe so razpadle, tla so postala močvirna in prebivalci so se večinoma preselili drugam. Tudi patriarhi so iskali drugod pripravnega bivališča. Bivali so nekaj časa v Korminu, pozneje pa v Čedadu. Popon pa je prestavil svojo stolico zopet v Akvilejo in je starodavno mesto obudil k novemu življenju.

Sezidal si je veličastno patriarhovsko palačo, popravil ceste in trge, obnovil pristanišče, skrbel za trgovino in promet. Najkrajše spomenik pa si je postavil z veličastno novo stolnico.

Akvilejska stolna cerkev ima še danes v bistvu isto obliko, kakršno ji je dal patriarh Popon. Zidana je po vzorcu starokrščanske bazilike v podobi križa v zgodnjem romanskem slogu. Veličasten pogled se ti odpre po široki, prostorni cerkvi, ako vstopiš skozi glavna vrata. Mogočni stebri se vrste ob obeh straneh glavne ladje, ki nosijo gotske loke. Stene nimajo nobenih okrasov, a tem bolj vplivajo s svojo preprosto belino. Skozi okna glavne ladje prosto lije svetloba in napolnjuje vse prostore.

Najlepši del cerkve pa je polkrožni, vzvišeni prezbiterij (svetišče), h kateremu vodita dve vrsti širokih kamenitih stopnic. Na sredi svetišča je glavni oltar z dvojno oltarno mizo, da more duhovnik tudi proti ljudstvu obrnjen maševati. Pod svetiščem je kripta, kjer so imeli nekdanj shranjena trupla sv. Mohorja in Fortunata in druge nelikvije. Zdal so jih prenesli deloma v laški Videm, deloma pa v Gorico. Stolnica je bila posvečena Materi božji in ustanoviteljem akvilejske cerkve, sv. Mohorju in Fortunatu. Tudi mogočni, prosto stoječi stolp cerkve je še iz Poponove dobe.

Za vzdrževanje božje službe je ustanovil patriarh stolni kapitelj, ki je štel petdeset kanonikov in ga bogato obdaroval. Tako je Popon položil temelj srednjeveški Akvileji in slavi njene cerkve. Vendar je bila ondi stolica patriarhov le kakih dvesto let. Pozneje so jo vsled nezdravega, od močvirja okuženega podnebja prestavili v Videm (Udine), ki je dobil imek "Nova Akvileja."

Popon in njegovi nasledniki na patriarhijski stolici tja do konca trinajstega stoletja so bili skoraj vsi nemškega plemiškega rodu.

Nemški cesarji so podeljevali to častno službo svojim zvestim privržencem, da so imeli v akvilejskih patriarhih mogočne zavetnike za svojo politiko v Italiji. Prav iz tega vzroka so jim podelili tudi svetno oblast čez Furlanijo, Istro in Kranjsko. Zato opažamo, da so ob velikih sporih med papeži in cesarji akvilejski cerkveni knezi pogosto bili na strani cesarjev in se postavili v nasprotje s svojim vrhovnim cerkvenim poglavarjem. (Dalje prihodnjič)

EDINA, SAMO MOŠKA, KATOLIŠKA DRUŽABNA ORGANIZACIJA

Slovenska moška zveza v Ameriki

Ustanovljena 3. junija 1938 v Barbertonu, Ohio
Inkorporirana 13. marca 1939 v državi Ohio.

Glavni sedež: CLEVELAND, OHIO

NOVA MODERNA ORGANIZACIJA NA DRUŽABNEM, SPORTNEM IN KULTURNEM POLJU

Nobenih pristopnih stroškov. Ne potrebujete nobene zdravniške preiskave. Pristop od 16. do 55. leta.

Vsak Slovenec bi moral biti član te nove katoliške organizacije

GLAVNI ODBOR:

Častni predsednik: FRED UDOVICH, 183—22nd St., Barberton, O.
Predsednik: MATT F. INTIHAR, 21491 Naumann Ave., Euclid, O.
Prvi podpredsednik: FRANK J. MACEROL, 1172 Norwood Rd., Cleveland 3, Ohio.

Drugi podpredsednik: IVAN GERMAN, 7502 Donald Ave., Cleveland, O.
Tajnik: JOŽE GRDINA, 6113 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.
Blaginik: CHARLES BENEVOLO, 19502 Muskoka Ave., Cleveland 19, O.
Zapisnikar: DAMJAN TOMAZIN, 973 E. 74 St., Cleveland, O.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik in prvi nadzornik: FRANK M. PERKO, 1092 E. 174 St., Cleveland 19, Ohio.
Drugi nadzornik: ANTHONY KRAMPPEL, 1003 E. 66 Pl., Cleveland, O.
Tretji nadzornik: JAMES STOPAR, 520 E. 152 St., Cleveland, O.

FINANČNI ODBOR:

Predsednik in prvi odbornik: VINCENT H. LAUTER, 1012 Wooster Rd., West Barberton, Ohio.

Drugi odbornik: JOHN LESKOVEC, 115 Smithson Ave., Girard, O.
Tretji odbornik: ANTON TEKAVEC, 20303 Collier Ave., Euclid, O.
Direktor atletike: JOSEPH E. LUKZ, RFD 1, Box 432, Niles, Ohio.

Uradno glasilo: "Ameriška Domovina," 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

Za pojasnila se obrnite na glavnega tajnika Slovenske moške zveze, Jože Grdina, 6113 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

Članom ter podružnicam Slovenske moške zveze

Zdaj smo pričeli z rednim poslovanjem S.M.Z. Je vzelo nekaj časa, da se je uredilo najnujnejše. Prejel sem vse potrebne in od bivšega gl. taj. Vincent H. Lauterja; zdaj bo pa treba stvar urediti za poslovanje. Vzame nekaj časa, da se vse uredi. Radi praznikov je bilo bolj težko kaj prida storiti, bo treba pa zdaj toliko več tako glede asamentov in pa raznih nakazil posmrtnin, ki so se med tem nabrala v uradu, pa se ni moglo radi prenosa urada iz Barbertona v Cleveland vse urediti. Bo se pa stvar uredila čim hitreje. Za ta čas pa prosim potrpljenja.

Dalje sporočam, da plačilnih knjižic, katere so že dalj časa naročene, še nismo prejeli, kakor hitro jih prejmemo, jih bodo podružnice dobile, prav tako druge potrebne listine, zlasti prošnje za novopristop. Med tem časom pa vsi poagitarjamo za čimvečji porast naše Slovenske moške zveze, posebej še pa vabimo v našo organizacijo naše novodošle Amerikance.

Od časa, ko je bila prirejena prireditev SMZ v SND ni bilo še nič izrečene kake uradne zahvale požrtvovalnim igralcem in igralcam ter drugim sodelavcem, ki so v nedeljo 5. februarja pomagali do tako lepega uspeha v igri "Fernando strah Asturije" in "Prvi april." Njim je bilo namenjenega kaj več kot navadna zahvala in sicer ena primerena zabava, ki bo pa v nedeljo 27. aprila ob 2. uri popoldne v

SND na St. Clair Ave. O vsem tem bomo še poročali; zdaj le toliko, da bo to nedeljo popolnoma prireditve s prigrizkom in pijačo za vse igralce in pa one delavce, ki so pri tej prireditvi sodelovali. Toliko na znanje. Zdal pa bomo šli naprej za čimvečjo SMZ ter skušali še v bodoče prinesiti kaj primernega za dobrobit organizacije. Prosim tajnike podružnic, da ob prvi priliki zberejo vsa imena in naslove članov in ji pošljejo na urad, da se vse uredi za izdajanje Glasila Slovenske moške zveze, ki bo izhajal v Ameriški Domovini.

Jože Grdina, tajnik SMZ.

Iz Primorskega

(Nadaljevanje s 2. strani)

Z njenim predsednikom dr. Sfiligojem ter nekaterimi goriškimi duhovniki. To je le podlo namerno izmišljena laž. Dr. Sfiligoj je v ta namen že protestiral, saj omenjenih duhovnikov sploh ne pozna. Takih falsifikatov so vajeni samo diktatorski režimi, in žal da to ni prvi. G. Kobal je bil obsojen na 18 let ječe, g. Hlad na 16 let, g. Klinkon na 8 let. Koliko kazni so dobili drugi nam ni še znano. Značilo je, da je procesu od začetka do konca prisostvoval sam apostolski administrator mons. dr. Miha Toroš. Še posebno značilnost pa zavzema dejstvo, da ni do sedaj nobeno jugoslovan-

ske glasilo poročalo o tem procesu in obsodbi. Vse kar danes poročamo izvira le iz ustnega izročila verodostojnih oseb, ki so se za časa procesa mudile v Tolminu.

UKINITEV POSLOVANJA TRGOVSKIH OBRATOV IN DELAVNIC V FEBRUARJU V GORICI. — V preteklem februarju je javilo v goriški občini ukinitve poslovanja skupno 15 trgovskih obrti in podjetij. Zaprle so svoj obrat kavarne, gostilne, mlekarne, delavnice raznih oblik in trgovine. V protest je v istem mesecu šlo 144 menic za skupno vsoto 6,026,527 lir. To je kratek pregled goriške trgovine, ki je tudi vsa ostala usojena na počasno umiranje. Sedaj so si vsi na jasnem tudi najbolj zagrizeni goriški Italijani, da mestu manjka podeželja. Dokler se temu ne bo odpomoglo, bo Gorica živovarila dalje in počasi umirala.

ZOPET ZIMA NA GORIŠKEM. — Pomladi letos kar ne bo biti. Prve dni aprila je zopet zapadel sneg vse do podnožja goriških hribov. Sv. Gora, Sobotin, Fajtov hrib in Banjška planota sta ga imeli kar dovolj. Drevesa razen mandelnov si ne upajo še vzcvesti. Za Veliko noč se moramo greti še pri peči.

Ray Miller, ml., naznanja kandidacijo

Sgt. Ray Miller, ml., najstarejši sin tukajšnjega načelnika Demokratske stranke je naznanil kandidacijo za predstavniški dom v Ohio.

Ray je bil v vojaški šoli v Fort Benning, Ga. Od tam je odšel v Camp Polk, La., kjer se je marca priključil četi glavnege stana 145. peš polka 37. divizije.

Mladi Miller je dejal, da se je odločil za kandidacijo v pripravi, da je potrebno, da se več mladine udeležuje v vladni službi. Njegova kampanja ne bo mogla biti posebno obsežna, ker ga zadržuje vojaška služba. Kandidat je študiral politične vede na Notre Dame University in jih končal lani junija. Septembra se je vpisal na Western Reserve Law School, pa moral oddati prav red Zahvalnim dnem lani k vojakom.

Na Notre Dame se je več let udeleževal v športu, dokler si ni poškodoval rame. Graduiral je na St. Ignatius High School. Sgt. Miller, ki živi na 15970 South Park Blvd., Shaker Hgts., se je lani junija poročil z bivošo Eileen Bernier iz Cleveland Heights.

Kandidat je bil več let vstranjen sodelavec v demokratski stranki, je član Young Democrats of Cleveland in je vodil propagando na radio in TV pri zadnjih občinskih volitvah za Thomas A. Burke. Prav tako je član tudi Notre Dame Club of Cleveland in Cleveland Council of the Knights of Columbus.

Marsikdo še ne ve . . .

. . . da moderna kemija iz sladkorja z gotovimi postopki izdeluje danes nad deset tisoč različnih produktov.

. . . da imajo največji zvon na svetu v Kremlju, kamor ga je dala obesiti ruska carica Ana I. 1733. Visok je 7 metrov, širok 9 metrov in teži 200 ton.

. . . da uporabijo za izdelavo plašča iz kože bobra do 80 kož te živali in do 10 km sukanca.

. . . da je bilo l. 1950 42,846,000 osebnih avtomobilov, ki so porabili 37,500 milijonov sodov bencina in prevozili 485,000 milijonov kilometrov.

. . . da je v beograjskem parlamentu po Titovom govoru v zadevi Trsta vstal poslanec Velibor Ljubić in vzkliknil: "Pozivam širokoustne italijanske junake, da se snidemo na meji cone A in B in se pomerimo v dvoboju z ameriški brzostrelkami!" Na ta poziv se je v resnici v Italiji odzval s pismom in po italijanskem časopisu izzivalcu vodja italijanske nacionalistične stranke Vincenzo Caputo.

Pomagajte Ameriki, kupujte Victory bonde in znamke.

MALI OGLASI

ISČEJO STANOVANJE

Zakonski par bi rad 3 sobe v St. Clairski okolici od E. 65 do E. 79 St. Pokličite RA 1-2928 do 3. ure in potem pa TY 1-1299.

(79)

PAPIRANJE IN BARVANJE SOB PROST PRORACUN

Pokličite
FRANK G. PAPEZ
MI 1-3174

ANGLEŠKO-SLOVENSKO BERILO (DR. KERN)

je zopet v zalogi.

Po pošti stane \$3.25.

Dobite ga v potniški pisarni

AUGUST KOLLANDER
6411 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio
U. S. A.

Ali ste prehlajeni?

Pri nas imamo izborna zdravila, da vam ustavi kašel in prehlad. Pridite takoj, ko čutite prehlad.

Mandel Drug

15702 WATERLOO RD.
KE 1-0034

Dekleta in žene:

Za fine in najnovejše mode SPOMLADANSKE STERLING SUKNJE in SUTE DIREKTNO IZ TOVARNE po najnižjih cenah v Cleveland-u se obrnite z zaupanjem na

BENNO B. LEUSTIG-a
1034 Addison Rd.
ENDicott 1-3426

Ženske dobijo delo

POWER SEWING MACHINE OPERATOR

Šivilja za ženske obleke iz bom-baža in rajon.
SCHREIBER WALLACH
1239 W. 9th St. (78)

Moški dobijo delo

ZASTOPNIKE ISČEMO

v starosti od 40 do 50 let za firmo, ki izdelava zimska okna, mreže itd. Vprašajte za Joseph J. Vassal.

Chamberlin Co. of America
1812 St. Clair Ave. (79)

Delo v tovarni

Truckers, lathe hands, tool-makers, die makers, set up men, za dnevni šift. Dobra plača od ure. Prosta bolniška zavarovalnina ali proti nesreči.

Bishop & Babcock Mfg. Co.

vogal E. 49 in Hamilton (79)

Upsetter Operatorji Feeders & Helpers

Plača od kosa in od ure

Midwest Forge Co.

17301 St. Clair Ave. (76)

"OLIVER" potrebuje

operatorje za

Drill Presses
(Single Spindle)
Radial Drill Press
Milling Machine
Vertical-Horizontal

LATHES

Engine Lathes
Large Turret Lathes
Boring Machine
Hobbing Machines
Bullard Machines

Incentiven zaslužek od začetka na incentive delu.

Tool and Die Makers
Tool Makers
Tool Room Machine Operators
Experimental Mechanics
Sheet Metal Layout Fabricators

Dobra plača od ure; mora biti pripravljen delati 2. ali 3. šift; plačane počitnice in prazniki; povišek v medzi s poviškom v ceni življenjskih potrebščin, avtomatičen povišek v plači do maksimalne meze; zavarovalnina za delavca in njegovo družino; 5% povišek za delo na 2. šiftu, 10% na 3. šiftu.

Employment urad odprto dnevno od 8 do 4:30 popoldne in ob sobotah od 9. do 12. opoldne.

The Oliver Corp.

19300 EUCLID AVE.
KE 1-0309 (77)

DELAVCI

Dnevno in nočno delo
Plača od ure
vsake starosti
THE E. W. FERRY SCREW PRODUCTS, Inc.
Smith Rd. off Brookpark Rd. (X)

MALI OGLASI

Hiša naprodaj

Naprodaj je hiša za tri družine na 1040 E. 68 St. Kdor se zanima naj vpraša na gornjem naslovu. —(75)

Bara naprodaj

Lepa "soda bar" naprodaj, pripravna za razvedrilno sobo (recreation room). Prej rabljena v Ezella gledišču, 12 čevljev dolga, iz jekla, jako lepa. Cena \$85.00.

Ezella Theatre
7011 Superior Ave. (78)

VELIKA SLIKA VELIKEGA MOŽA — V Mami, Fla. pripravljajo 48 čevljev visoko siko generaa Eisenhowerja, ki jo bodo obesili v vrhu volilne propagande na Times Square v New Yorku.

HENRIK SIENKIEWICZ:

Z ognjem in mečem

In ker si me vprašal: kje so kozaški privilegiji, tedaj ti odgovorim: niso jih kraljiči izdali, temveč Zaporoski, temveč Loboda, Nalevanko in Pavluk, o katerem omenjaš, da je bil v medenem volu spečen, ko dobro veš, da ni bilo tako.

Uničili so jih vaši upori, vaši nemiri in napadi, ki ste jih delali kakor Tatarji. Kdo je pušal Tatarje za meje Poljske, da bi jih potem sam napadal radi dobička, ko so se vračali s plenom obložen? — Vi! Kdo je — pri Bogu — oddajal lastne krščanske ljudi v ropstvo? Kdo je sejal največje razdore? — Vi! Pred kom ni slahčič, ne kupec, ne kmet varen? — Pred vami! Kdo je domove požigal, z dimom pustošil vasi in mesta na Ukraini, ropal hrame božje, skrunil ženske? Vi in vi! Kaj torej hočeš? Da bi se vam dali privilegiji za domačo vojno in

roparstvo?

Zares več se vam je odpustilo, nega odvzelo! Hotela so se lečiti membra putrida, a ne izruvati* (Zgodovinske besede Žolkievskega.) in ne vem, če je na svetu država razen Poljske, ki bi s tako rano na lastnem telesu tako potrpežljivo in pohlevno trpela. In za vse to kaka hvaležnost! Glej, tu spi tvoj zaveznik, a zakleti sovražnik Poljske; tvoj prijatelj, a sovražnik križi in krščanstva, — ne kraljič ukrajinski, ali murza krimski, — z njim pojdeš požigat lastno gnezdo — z njim sodit brate. Ali odslej ti bo on gospodoval, njemu moraš podajati streme ...

Hmielnicki je zvrnil novo čašo žganja.

"Ko sva bila z Barabašem svoj čas pri milostivem kralju," je odgovoril mrko, "in ko sva plakala na naše krivice in zatiranje, je rekel naš gospod: ali nimate samopalov in sablje ob boku?"

"A če bi stopil pred kralja vseh kraljev, bi ti rekel: Ali si odputil svojim sovražnikom, kakor sem jaz svojim odpustil?"

"S Poljsko nočem vojne!"

"Samo ji meč v grlo porivaš!"

"Grem Kozake osvobodit iz vaših okovov!"

"Da jih vtakneš v tatarske spone."

"Vero hočem braniti."

"S poganom v zvezi."

"Nehaj! Saj ti nisi glas moje vesti. Proč, ti pravim."

"Obsodi te kri prelita, ljudske solze te obdolže, smrt te čaka, sodba te čaka!"

"Sova!" je zakričal steklo Hmielnicki in je blisnil z nožem pred namestnikove prsi.

"Zakolji!" je rekel gospod Skrzetuski.

In znova je nastal trenutek tišine, znova je bilo slišati le smrčanje spečih in žalostno škripanje murna.

Hmielnicki je stal nekaj časa z nožem pri prsih Skrzetuskega; a naglo se je stresel, spametoval se, nož spustil in takoj zagrabil vrč z vudko in začel piti. Izpil je do dna in težko sedel na klop.

"Ne morem ga suniti!" je mrmral, "ne morem! Pozno je že ... ali je to že svit ... Toda s poti kreniti pozno ... Kaj mi govoriš o sodbi in o krvi ...?"

Poprej je že mnogo pil, sedaj mu je vudka udarila v glavo; stopnjema je čimdalje bolj gubil treznost.

"Kaka sodba tamkaj? Han mi je obljubil pomoči, Tuhaj-

bej tu spi! Jutri se dvignejo molojci ... Z nami je sveti Mihael-zmagovalec! In če bi ... če bi ... to ... jaz sem te odkupil od Tuhaj-beja — ti to pametuj in povej ... O! Nekaj boli ... boli! S poti kreniti ... pozno! Sodba ... Nalevanko ... Pavluk ...

Kar se iztegne, prestrašno izbuli oči in zakriči:

"Kdo je tu?"

"Kdo je tu?" ponovi v polsnu košev.

A Hmielnicki je spustil glavo na prsi, pokimal enkrat, dvakrat, pomrmral: "Kaka sodba?" in zaspal.

Gospod Skrzetuski je vsled nedavno dobljenih ran in razburljivega pogovora zelo poble-

del in oslabil, zato je mislil, da morda prihaja smrt, in je začel glasno moliti.

XIII.

Drugo jutro zarana je kozaška pehota in konjica krenila s Siči. Dasi kri še ni poškopila step, se je že začela vojna. Polki so šli za polki, dejal bi, kakor bi kobilice, ogrete po pomladanskem solncu, vzrojile iz trstičja Čertomelika in letele na ukrajinske njive. V gozdu za Bazavlukom so že čakali Tatarji, gotovi na pohod. Šest tisoč najbolj izbranih vojakov, ne ravno bolj oboroženih od navadnih cambulskih razbojnikov, je tvorilo pomoč, ki jo je poslal han Zaporoskem in Hmielnickemu.

Molajoči so dvigali čapke kvišku, ko so jih zagledali.

Zagrmelo so puške in samopali. Kozaški vzkliki, pomešani z alahovanjem tatarskim, so udarjali ob nebeški svod. Hmielnicki in Tuhaj-bej, oba z bunčuki, sta si skočila na konjih nasproti in se ceremonialno pozdravila.

Čete so spravili v bojni red s spretnostjo, lastno Tatarjem in Kozakom, nakar so vojske krenile naprej. Tatarji so zavzeli obe kozaški krili, sredino je zavalil Hmielnicki s konjenico, za katero je korakala strašna zaporoška pehota, za njo puškarji s topovi, dalje tabor, vozovi, na njih taborski služabni-

ki, zaloge živeča, naposled pastirji s čredami in živino.

Ko so prešli bazavluški gozd, so se vsuli polki na stepe. Dan je bil lep. Nebeškega svoda ni kazil noben oblček. Lahen veter je pihljal od severa proti

morju, solnce se je igralo na suličah in na stepnem cvetju. Razširile so se pred vojsko Divje Poljane kakor morje brez konca in ob tem pogledu je radost objela kozaška srca. (Dalje prihodnjič.)

SE PRIPOROČA

ATLANTIC BUILDING REPAIRS

ČISTI ZGRADBE S PARO ALI PESKOM,
POPRAVLJA IN OBNAVLJA STAVBE,

STROJNO ČIŠČENJE IN OMETANJE DIMNIKOV.

NICK PAVICH, zastopnik

11115 La Rose Ave.

Michigan 1-9984

Montrose 2-7053

---JUTRI---

GLAZIRANI KROFI NAREJENI NA ŽELJO

s posredovanjem

"WOMEN'S WINDOW"

na Ethel Jackson's

East Ohio Gas Company's
KUHARSKEM PROGRAMU

v četrtek 17. aprila ob 1:00 pop.

WEWS CHANNEL 5

posebnost na programu bo

MARY MARSICH

ki bo pokazala, kako se naredijo glazirani krofi.

Poleg znanja v slovenski kuhinji, je Miss Marsich ravno tako večja tudi v ameriških dobrotah kakor glazirani krofi (doughnuts), katere imajo vsi radi. Gotovo glejte, kako bo Miss Marsich naredila "GLAZE" in izvedeli boste strokovno skrivnost na WEWS Channel 5 ob 1:00 popoldne v četrtek 17. aprila.

Za ta in mnoge druge recepte pišite ali pokličite ta časopis ali pišite na Ethel Jackson, WEWS, Cleveland 14, Ohio, za recepte, ki so brezplačni.

Pozor! ... Pozor!

Ako vaš avtomobil rabi kakega popravila, to je, da je treba popraviti ogrodje, fenderje ali prebarvati vaš avto, da bo zgledal kot nov, to se zaupno obrnite na slovensko podjetje

SUPERIOR BODY & PAINT CO.

6605 St. Clair Ave.

Tel.: ENdicott 1-1633

ker vam prenovimo vaš avto, da ga boste veselili. Cene zmerne, postrežba točna in solidna.

FRANK CVELBAR, lastnik.

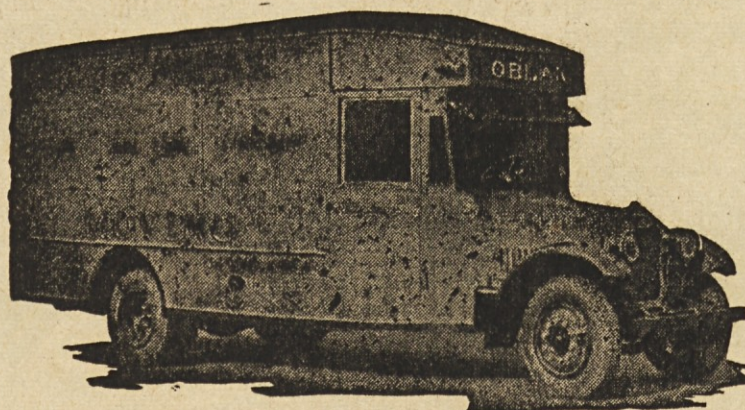
PERUTNINA

17330 BROADWAY, MAPLE HEIGHTS

V zalogi imamo vedno očiščene piščance in na kose zrezane ter vseh vrst perutnine. Se priporočamo za svatbe, bankete in razne druge prilike. Pridite in si izberite.

ANDY HOČEVAR in SINOV

Tel. v trgovini MO 2-2330 — na domu MO 2-2912

OBLAK MOVER

Naša specielnost je prevažati klavirje in ledenice. Delo garantirano in postrežba točna. Obrnite se z vsem zaupanjem do vašega starega znanca

JOHN OBLAK

1146 E. 61. St.

HE 1-2730

V blag spomin

DVAJSETE OBLETNICE PREZGOĐNE SMRTI NAŠEGA DRAGEGA SINA IN BRATA

Frank Russ

ki je preminul v najlepši mladenski dobi dne 16. aprila 1932.

Dragi sin, Ti ljubljeni nepozabni brat, dvajset let Te že krije črna zemlja. Mi pa ob Tvojem grobu klečimo ter žalostnega srca k Bogu kličemo: Daj sinu, bratu našemu, mirni počitek tu v grobu hladnemu.

Zalujoči:

FRANK in ROSE, starši;
JOSEPH, brat;
LILLIAN, sestra.

Cleveland, O., 16. aprila 1952.

V BLAG SPOMIN

ENAJSTE OBLETNICE SMRTI NAŠE ISKRENO LJUBLJENE IN NIKDAR POZABLJENE DOBRE MATERE

Terezije Zalokar

ki smo jih za vedno izgubili, ko so zaspali večno spanje 15. aprila 1941

Srčno ljubljena nam mati, šla prezgodaj si od nas. Bila si nam dobra, skrbna, Te pogrešamo vsak čas.

Zalujoči ostali:

FRANK in EDWARD, sinova;
THERESA BUCKLEY, hči.

Cleveland, O., 16. aprila 1952.

DVA POGREBNA ZAVODA

za

zanesljivo

izkušeno

sočutno

pogrebno

postrežbo

po

ceni, ki jo SAMI

izberete

pokličite

AGRINA & SONS
FUNERAL DIRECTORS

1033 East 99th St.
Klinova 1-5000 - Klineova 1-5000